

ЛІТЕРАТУРА:

1. Конституція України: Закон України від 28 черв. 1996 р. // Відомості Верховної Ради України. 1996. № 30. Ст. 141.
2. Про фізичну культуру і спорт : Закон України від 24 грудня 1993 р. // URL: <http://zakon2.rada.gov.ua/laws/show/3808-12>
3. Бордюгова А. Ю. Словник термінів зі спортивного права / уклад. Бордюгова А.Ю. – К. : Юстиніан, 2007. – 144 с.
4. Забара С. Г. Проблеми визначення поняття та предмета спортивного права України / С. Г. Забара // Підприємництво, господарство і право. – 2008. – №7. – С. 102-105.
5. Заярний О. А., Куц А. В. Спортивне право в Україні. Ознаки самостійної галузі // Юридичний Вісник України. – 2011. – № 50 (17-23 грудня). – С. 14.
6. Спортивне право: актуальні проблеми: монографія / Харитонов Є.О., Харитонova О.І., Голубєва Н.Ю. та ін.; голов. ред. Харитонов Є.О.; НУ ОЮА. – Одеса: Юридична література, 2018. – 240 с.
7. Чередник Р. В. Становлення спортивного права як комплексної галузі в правовій системі України // Актуальні проблеми політики: Збірник наукових праць. – Одеса: Фенікс, 2011. – Вип. 42. – С. 272-279.
8. Sports law. – URL: http://en.wikipedia.org/wiki/Sports_law.
9. The International Sports Law Centre at the T.M.C. Asser Institute: from National Project to International Centre. – URL: http://www.asser.nl/default.aspx?site_id=11&level1=13906&level2=13943.
10. Edward Grayson: barrister and specialist on sport and the law. – URL: <http://www.timesonline.co.uk/tol/comment/obituaries/article4855567.ece>.

*Платонова Анастасія Володимирівна,
студентка 3-го курсу юридичного коледжу
Національного університету «Одеська юридична академія»
Науковий керівник: к.ю.н., доцент Фасій Б.В.*

ПРАВОВІ ПРОБЛЕМИ КОРИСТУВАННЯ ЧУЖИМИ ЗЕМЕЛЬНИМИ ДІЛЯНКАМИ

Реформування цивільного та земельного законодавства, відродження приватних засад правового регулювання суспільних відносин, закріплення різних форм власності на землю обумовлює в багатьох випадках можливість використання земельних ділянок не лише на праві власності, праві постійного користування чи оренди, а й на інших правових титулах, а відтак, поширення інших способів використання земельних ділянок з метою забезпечення балансу

публічних і приватних інтересів у використанні та охороні землі як основного національного багатства.

Цивільний кодекс України (далі – ЦК України) передбачає запровадження відмінних від права власності організаційно-правових форм панування над речами та створення узгодженої системи речових прав, яка поряд з іншими речовими правами включає інститут права користування (сервітут); права користування чужою земельною ділянкою для сільськогосподарських потреб (емфітевзис) та право забудови земельної ділянки (суперфіцій). Ці інститути сформувалися в Стародавньому Римі та мають багатовікову історію [1, с. 98].

Проте, на даний час правове регулювання речових прав на чуже майно, в тому числі на земельні ділянки здійснюється не тільки ЦК України, але і Земельним кодексом України (далі – ЗК України) та деякими іншими нормативними актами, норми яких не є взаємоузгодженими та регламентують недостатньо повно підстави, умови набуття та реалізації зазначених прав на землю, що впливає на практику їх застосування.

Вперше серед інших кодексів України, право земельного сервітуту було відображено у Земельному кодексі, що стало позитивним моментом, оскільки розвиток ринку землі та нерухомості обумовив виникнення нових форм правовідносин. Цивільний кодекс, який вступив у дію через два роки після Земельного кодексу, також містив низку положень про земельні сервітуту, навіть і ті, які не були передбачені Земельним кодексом. Сервітутні земельні відносини регулюються главою 32 ЦК України та главою 16 ЗК України. Слід згадати, що Лісовий кодекс України містить ст. 23, яка регулює статус лісових сервітутів, як право користування чужою земельною лісовою ділянкою.

Аналіз та порівняння норм ЗК України та ЦК України свідчить про певні розбіжності у регулюванні цими кодифікованими актами сервітутних відносин, а також існування прогалин стосовно способів встановлення земельного сервітуту. Норми ЦК України є більш адаптованими, оскільки мають відсільні норми або логічний зв'язок між способами встановлення та їх реалізацією через цивільне законодавство. Натомість норми ЗК України, хоча й закріплюють способи встановлення земельного сервітуту, але у багатьох випадках не передбачають способів їхньої практичної реалізації.

Зазначене стосується не лише норм щодо сервітутів, а й інших прав на чужі земельні ділянки. Законом України від 27 квітня 2007 року № 997-V Земельний кодекс України від 25 жовтня 2001 року був доповнений новою главою 16-1, присвяченою праву користування чужою земельною ділянкою для сільськогосподарських потреб (емфітевзис) або для забудови (суперфіцій). Отже, глава 16 ЗК України, яка закріплювала право земельного сервітуту,

«збагатилася» ще двома договорами стародавнього римського права. Проте, якщо земельний сервітут може бути встановлений договором, законом, заповітом або рішенням суду, емфітевзис та суперфіцій можуть виникати лише на підставі договору між власником землі та особою, яка виявила бажання користуватися земельною ділянкою для сільськогосподарських потреб або для забудови, згідно з вимогами ЦК України. Право користування чужою земельною ділянкою для забудови (суперфіцій) може виникати також на підставі заповіту [2, с. 69].

На жаль, глава 16-1 Земельного кодексу та глава 33 (право користування чужою земельною ділянкою для сільськогосподарських потреб) і глава 34 (право користування чужою земельною ділянкою для забудови) Цивільного кодексу не містять легального визначення договорів емфітевзису та суперфіцію. В них йдеться про підстави виникнення зазначених договорів, умови і порядок їх укладання, строки дії таких договорів, права й обов'язки власників земельних ділянок та користувачів ними за вказаними договорами, підстави і умови припинення укладених договорів тощо. Так, за ст. 102-1 Земельного кодексу, право користування чужою земельною ділянкою для сільськогосподарських потреб (емфітевзис) та право користування чужою земельною ділянкою для забудови (суперфіцій) можуть відчужуватися або передаватися в порядку спадкування. Проте право користування земельною ділянкою державної або комунальної власності не може бути відчужено її землекористувачем іншим особам (крім випадків переходу права власності на будівлі і споруди), внесено до статутного капіталу та передано у заставу.

Строк дії договору емфітевзису або суперфіцію встановлюється за згодою сторін. Разом із тим щодо земельних ділянок державної та комунальної власності законодавством встановлено максимальний строк, на який може бути укладений договір суперфіцію або емфітевзису. Цей строк становить 50 років (частина 1 ст. 408 та частина 5 ст. 413 ЦК України).

Укладення договорів про надання права користування земельною ділянкою для сільськогосподарських потреб або для забудови здійснюється відповідно до Цивільного кодексу з урахуванням вимог Земельного кодексу. Але ЦК України спеціальних приписів щодо укладення таких договорів не містить. Оскільки в практичній діяльності виникають значні труднощі з укладенням таких договорів, то до них зазвичай включаються умови, характерні для договору оренди землі.

Таким чином, приведення норм різних галузей права у цій сфері до єдиної концепції регулювання створить можливість більш ефективного впорядкування відповідних відносин та дозволить усунути законодавчі колізії та явні

суперечності норм Земельного та Цивільного кодексів щодо користування земельними ділянками на основі договорів емфітевзису і суперфіцію.

ЛІТЕРАТУРА:

1. Цивільне право України (традиції та новації) : моногр. / за заг. ред. Є. О. Харитонова, Т. С. Ківалової, О. І. Харитонової ; наук. ред. Н. Ю. Голубєва. – Одеса : Фенікс, 2010. – 700 с.
2. Харитонова Т.Є. Здійснення прав на чужі земельні ділянки в Україні: проблеми теорії та практики: монографія / Т.Є. Харитонова. – Одеса: Юридична література, 2016. – 424 с.

*Плечій Ярослав Васильович,
студент 2-го курсу магістратури
факультету цивільної та господарської юстиції
Національного університету «Одеська юридична академія»
Науковий керівник: к.ю.н., доцент Берназ-Лукавецька О.М.*

ПЕРСПЕКТИВИ ЗАСТОСУВАННЯ ДОГОВОРІВ АУТСОРСИНГУ В СФЕРІ ІНФОРМАЦІЙНИХ ТЕХНОЛОГІЙ

За останні кілька десятиліть сфера надання ІТ-послуг зазнала важливих, можна сказати, фундаментальних змін та стрімкого розвитку, залучила велику кількість інвестицій, змінила інші сфери життя та дуже сильно вплинула на економіку, бізнес і культуру сприйняття інформаційних технологій у цілому. У сфері ІТдоговір аутсорсингу користується не аби якою популярністю, оскільки є ефективним інструментом об'єднання величезної кількості людських та фінансових ресурсів з метою отримання надприбутків від надання послуг у сфері ІТ.

Питання застосування договорів аутсорсингу розглядалися такими вченими та економістами як Анікін Б. А., Безручук С. Л., Немченко С. С., Мигалюк Л. В., Лідовець Р. А., Кохан В. П., Резніченко С. В., Горшеніною Ю. В., Харитоновим Є. О., Єфименко М. М.

Однак перспективи застосування договорів аутсорсингу в сфері ІТ на сьогоднішній день залишаються недостатньо вивченими, а отже дають підґрунтя для написання подальших наукових статей та робіт.

Зарубіжними вченими аутсорсинг визначається як укладення договору зі сторонньою компанією або надавачем послуг для управління та завершення певного об'єму роботи за визначений проміжок часу, за установлену ціну, дотримуючись при цьому певного рівня обслуговування [1, с. 4].